

Bemærkninger til forslaget

Den nuværende udformning af § 35, stk. 1, i lov om planlægning bestemmer, at udstykning, ny bebyggelse samt ændring i anvendelsen af bestående bygninger i landzone forudsætter tilladelse fra landzonemyndigheden. Efter § 37 i samme lov har man dog ret til at indrette visse erhvervsvirksomheder m.v. i overflødiggjorte landbrugsbygninger under visse betingelser. Etableringen skal anmeldes til kommunalbestyrelsen, jf. lovens § 38.

Landzonetilladelse efter § 35 skal meddeles på grundlag af navnlig de planlægningsmæssige og landskabelige hensyn, der ifølge lovens formål skal varetages ved administrationen af landzonebestemmelserne. Praksis viser, at der er store forskelle i de enkelte amter på sådanne afgørelser. I Naturklagenævnet afvises genanvendelse af gamle bygninger ofte på grund af uklar lovgivning.

I det følgende refereres nogle konkrete eksempler på sager om indretning af helårsbolig og erhvervsvirksomhed i overflødiggjorte landbrugsbygninger.

Helårsboliger

Der kræves landzonetilladelse til at indrette en helårsbolig i en overflødiggjort landbrugsbygning, selv om den nye bolig ikke vil ændre ejendommens udseende. En konkret sag viste, at der også kræves landzonetilladelse til at inddrage kontorlokaler i tagetagen på en tidligere driftsbygning til helårsbeboelse. Den omhandlede bygning var en tidligere avlsbyg-

ning på en nedlagt landbrugsejendom. På ejendommen var der også et stuehus, der var udlejet til en familie som helårsbolig. Der var ingen landbrugspligt på ejendommen. Siden 1990 havde man forsøgt at udleje lokalerne til kontorformål, men dette var ikke lykkedes på grund af beliggenheden ude på landet. Tagetagen i bygningen kunne tages i brug til boligformål uden ombygning (Naturklagenævnet, j.nr. 97-31/700-0011).

I sådanne tilfælde skal ejeren af ejendommen efter forslagsstillernes opfattelse have ret til at genanvende den overflødiggjorte landbrugsbygning til helårsbolig.

Erhverv

En konkret sag viste, at det kræver landzonetilladelse at etablere et mindre slagteri i overflødiggjorte landbrugsbygninger. Den konkrete sag handlede om en nedlagt landbrugsejendom, som tidligere havde været benyttet til kålproduktion med op til 25 ansatte. Der var søgt om tilladelse til etablering af et slagteri i 450 m² af ejendommens eksisterende bygninger. Der ville blive 2-4 ansatte (Naturklagenævnet, j.nr. 97-31/420-0011).

Det er forslagsstillernes opfattelse, at i en sag som denne skal ejeren af ejendommen have ret til at genanvende den overflødiggjorte landbrugsbygning til erhverv. Det forudsættes, at de til erhvervet hørende godkendelser i øvrigt kan opnås.

Skriftlig fremsættelse

Hans Christian Schmidt (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om udnyttelse af overflødiggjorte landbrugsbygninger.

(Beslutningsforslag nr. B 132).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Beslutningsforslag nr. B 133. Fremsat den 24. april 1997 af Hans Christian Schmidt (V), Peter Hansen-Nord (V), Hanne Severinsen (V), Bodil Thrane (V), Henning Urup (V), Jens Vibjerg (V), Niels Jørgen Langkilde (KF), Lene Espersen (KF), Jens Jørgensen (KF), Eva Møller (KF), Gitte Seeberg (KF), Aage Brusgaard (FP) og Ole Donner (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om ret til at opføre eller indrette en yderligere bolig på en landbrugsejendom, når det sker som led i et generationsskifte eller til brug for en medhjælper

Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte lovforslag om ændring af lov om planlægning, således at ejeren af en landbrugsejendom får ret til at opføre eller indrette en yderligere bolig på sin landbrugsejendom, når det sker som led i et glidende generationsskifte eller til brug for en medhjælper, medmindre der fore-

ligger ganske særlige omstændigheder, som taler imod. Det skal være en betingelse, at boligen opføres i tilknytning til gårdens øvrige bygninger, at boligen ikke senere frastykkes, og at der ikke i forvejen findes en til formålet egnet bolig på ejendommen.

Bemærkninger til forslaget

Efter praksis meddeles der som hovedregel ikke i landzone tilladelse til opførelse af en yderligere beboelsesbygning på en landbrugsejendom, når ansøgningen ikke er begrundet i hensynet til ejendommens drift eller særlige omstændigheder.

Efter forslagsstillernes opfattelse skal denne retstilstand ændres, således at ejeren af en landbrugsejendom skal have ret til at opføre eller indrette en yderligere bolig, når det sker som led i et glidende generationsskifte eller til brug for en medhjælper, medmindre der foreligger ganske særlige omstændigheder, som taler imod. Det skal dog være en betingelse, at boligen opføres i tilknytning til gårdens øvrige bygninger, at boligen ikke senere frastykkes, og at der ikke i forvejen findes til formålet egnede boliger på ejendommen.

I en konkret sag fra Nordjylland havde et ældre ægtepar ønsket at afhænde deres landbrugsejendom til deres barnebarn. Samtidig ønskede de dog ikke at

flytte fra den jord, hvor de i mere end et halvt århundrede havde levet. Derfor søgte de om tilladelse til at bygge en bolig til deres barnebarn på grunden. Det fik de afslag på fra Nordjyllands Amt. Amtet lagde ved afgørelsen vægt på, at etablering af mere end én helårsbeboelse på en landbrugsejendom i det åbne land var i strid med de planmæssige hensyn, som planloven tilsigter at varetage. Det hjalp ikke, at ægteparret meddelte, at de var indstillet på, at det nye stuehus blev opført på vilkår om, at deres gamle bolig ville blive nedlagt, når de ikke kunne benytte den længere. Amtet accepterede ikke en sådan løsning, og begrundelsen lød, »at det af erfaring viser sig utroligt vanskeligt at håndhæve et sådant vilkår, selv hvis vilkåret er tinglyst på ejendommen« (Naturklagenævnet, j.nr. 31/800-0185).

Forslagsstillernes konklusion er, at når den gældende lov om planlægning tvinger amtet til at træffe sådanne afgørelser, så må loven ændres.

Skriftlig fremsættelse

Hans Christian Schmidt (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ret til at opføre eller indrette en yderligere bolig på en landbrugsejendom, når det sker som led i et generationsskifte eller til brug for en medhjælper.

(Beslutningsforslag nr. B 133).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.